

N. 13

SEANCES DU DIMANCHE 31 JANVIER 1982
VERGADERINGEN VAN ZONDAG 31 JANUARI 1982

ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERING

SEANCE DU MATIN
OCHTENDVERGADERING

SOMMAIRE:

CONGES:

Page 270.

PROJET DE LOI (Discussion):

Projet de loi attribuant certains pouvoirs spéciaux au Roi.

Discussion de l'article premier. — *Orateurs*: MM. Egelmeers, Tilquin, Capoen, Wyninckx, Deworme, Vangeel, W. Peeters, Donnay, Férir, Humblet et Vandezande, p. 270.

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 270.

ONTWERP VAN WET (Bespreking):

Ontwerp van wet tot toekenning van bepaalde bijzondere machten aan de Koning.

Beraadslaging over het eerste artikel. — *Sprekers*: de heren Egelmeers, Tilquin, Capoen, Wyninckx, Deworme, Vangeel, W. Peeters, Dennay, Férir, Humblet en Vandezande, blz. 270.

PRESIDENCE DE M. LEEMANS, PRESIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER LEEMANS, VOORZITTER

MM. Kevers et Coen, secrétaires, prennent place au bureau.

De heren Kevers en Coen, secretarissen, nemen plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 10 h 05 m.

De vergadering wordt geopend te 10 u. 05 m.

CONGES — VERLOF

MM. Dalem, en raison d'autres devoirs; Thys et Royen, pour des raisons familiales; Mme Smitt et M. Conrotte, pour raison de santé, demandent d'excuser leur absence à la présente séance.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren Dalem, wegens andere plichten; Thys en Royen, wegens familiere redenen; mevrouw Smitt en de heer Conrotte, wegens gezondheidsredenen.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving.

PROJET DE LOI ATTRIBUANT CERTAINS POUVOIRS SPECIAUX AU ROI

Discussion de l'article premier

ONTWERP VAN WET TOT TOEKENNING VAN BEPAALDE BIJZONDERE MACHTEN AAN DE KONING

Beraadslaging over het eerste artikel

M. le Président. — Nous abordons l'examen de l'article premier du projet de loi attribuant certains pouvoirs spéciaux au Roi, dont la discussion générale a été déclarée close hier.

Wij vatten het onderzoek aan van het eerste artikel van het ontwerp van wet tot toekenning van bepaalde bijzondere machten aan de Koning. De algemene behandeling van dit ontwerp werd gisteren gesloten.

Je signale qu'une série d'amendements, signés par moins de trois membres, ont été présentés à différents articles.

Ik deel u mee dat een reeks amendementen, ondertekend door minder dan drie leden, zijn ingediend op verschillende artikelen.

Puis-je considérer que ces amendements sont appuyés?

Mag ik aannemen dat deze amendementen gesteund worden? *(Talrijke leden staan op.)*

Aangezien deze amendementen reglementair gesteund worden, maken ze deel uit van de bespreking.

Ces amendements étant régulièrement appuyés, ils feront partie de la discussion.

L'article premier est ainsi rédigé:

Article 1er. Afin d'assurer le redressement économique et financier, la diminution des charges publiques, l'assainissement des finances publiques et la création d'emplois, le Roi peut, par arrêtés délibérés en Conseil des ministres, prendre toutes les mesures utiles en vue:

1° — D'améliorer la compétitivité des entreprises, par la maîtrise de tous les éléments de leurs coûts, notamment par une diminution du prix de l'énergie et par une modification temporaire des modalités légales ou conventionnelles de la liaison des salaires, des traitements et des allocations sociales à l'indice des prix à la consommation, tout en assurant un équilibre des efforts de toutes les catégories sociales et en sauvegardant intégralement le pouvoir d'achat des personnes les moins favorisées;

— D'organiser et de contrôler l'effet de la réduction des coûts sur les prix, l'emploi et les investissements;

2° — De soumettre des tarifs de professions libérales à la formule d'indexation visée au 1° du présent article;

— De fixer le montant et les modalités d'une cotisation à charge des bénéficiaires de revenus professionnels non liés à l'indice des prix à la consommation en vue d'obtenir des intéressés un effort équivalent à tous égards à celui demandé aux bénéficiaires de revenus indexés, tout en sauvegardant intégralement le pouvoir d'achat des personnes les moins favorisées;

— De bloquer temporairement les tantièmes au niveau des montants payés pour l'exercice comptable 1981 et de régler le cas des sociétés qui n'ont pas payé de tantièmes pour ledit exercice;

— De modifier temporairement les modalités légales ou conventionnelles de la liaison des salaires, des traitements et des allocations sociales des agents des services publics à l'indice des prix à la consommation en vue d'obtenir des intéressés un effort équivalent à tous égards à celui demandé en application du 1° du présent article;

3° D'établir des règles visant le développement et la restructuration des secteurs considérés par l'article 6, § 1er, VI, 4°, 2e partie, 1°, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles comme secteurs relevant de la politique nationale;

4° D'établir des règles permettant la réduction des charges d'intérêt par la voie de subventions;

5° De maîtriser et de limiter les dépenses publiques, notamment en modifiant les règles sur la comptabilité de l'Etat, en fixant le montant et les modalités d'octroi des subventions, indemnités et allocations qui sont en tout ou en partie, directement ou indirectement, à charge de l'Etat et en groupant en une enveloppe budgétaire toutes les dépenses qui relèvent d'une même politique ou d'une même institution;

6° De supprimer, transformer, réorganiser ou fusionner des organismes d'intérêt public et des établissements publics relevant de l'Etat ainsi que toute institution de droit belge, qui répond à des besoins collectifs d'intérêt général et dans la création ou la direction de laquelle se constate la prépondérance de l'Etat, et d'en améliorer le contrôle et les modalités de fonctionnement;

7° De réaliser un programme de résorption du chômage, notamment par l'élaboration d'un plan spécial d'emploi pour les jeunes et une redistribution du travail disponible;

8° D'adapter les règles légales et statutaires applicables aux agents définitifs, aux agents temporaires, au personnel auxiliaire et au personnel ouvrier temporaire des services de l'Etat et des organismes soumis à la tutelle et ou au contrôle de celui-ci, afin d'élargir la mobilité du personnel dans et entre ces services et organismes;

9° D'assurer l'équilibre financier de l'ensemble des régimes de sécurité sociale des travailleurs salariés et des indépendants, en veillant, en ce qui concerne les revenus de remplacement et autres allocations sociales, à sauvegarder intégralement le pouvoir d'achat des personnes les moins favorisées et sans porter atteinte aux principes généraux qui régissent chacun des régimes de la sécurité sociale, tels qu'ils sont énumérés, en ce qui concerne les travailleurs salariés, aux articles 5 à 13 de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés;

10° De réprimer la fraude sociale, notamment par la répression du travail frauduleux et l'adaptation de la législation sur le travail ainsi que celle relative aux amendes administratives; en cette matière, les dispositions du livre I du Code pénal, y compris le chapitre VII et l'article 85, seront applicables aux infractions prévues;

11° De promouvoir l'exportation et les commandes publiques relatives à des produits nouveaux, notamment par l'amélioration des instruments publics existants.

Artikel 1. Met het oog op het economisch en financieel herstel, de vermindering van de openbare lasten, de gezondmaking van de openbare financiën en het scheppen van werkgelegenheid, kan de Koning, bij in Ministerraad overlegde besluiten, alle nuttige maatregelen nemen ten einde:

1° — De concurrentiekracht van de ondernemingen te verbeteren door het beheersen van alle elementen van hun kosten, onder meer door een verlaging van de energieprijzen en door een tijdelijke wijziging van de wettelijke of conventionele modaliteiten van de koppeling van de lonen, wedden en sociale vergoedingen aan de index van de consumptieprijzen, waarbij een evenwicht wordt verzekerd van de inspanningen van alle sociale categorieën en de koopkracht van de minst begoeden integraal wordt beveiligd;

— De weerslag van de kostenvermindering op de prijzen, de tewerkstelling en de investeringen te organiseren en te controleren;

2° — Tarieven van vrije beroepen te onderwerpen aan de in 1° van dit artikel bedoelde indexformule;

— Het bedrag en de modaliteiten vast te stellen van een bijdrage ten laste van de genietters van bedrijfsinkomsten die niet aan de index van de consumptieprijzen gebonden zijn om van de betrokkenen een inspanning te bekomen die in alle opzichten gelijkwaardig is aan degene die aan de genietters van geïndexeerde inkomsten wordt gevraagd, waarbij de koopkracht van de minst begoeden integraal wordt beveiligd;

— Tijdelijk de tantièmes te blokkeren op het niveau van de voor het boekjaar 1981 betaalde bedragen en het geval te regelen van de vennootschappen die voor dat boekjaar geen tantièmes hebben toegekend;

— Tijdelijk de wettelijke of conventionele modaliteiten te wijzigen van de koppeling van de lonen, wedden en sociale uitkeringen van het overheidsperoneel aan het indexcijfer van de consumptieprijzen, ten einde een inspanning te bekomen die in alle opzichten gelijkwaardig is aan die welke ingevolge 1° van dit artikel wordt gevraagd;

3° Regelen vast te stellen die de ontwikkeling en de herstructurering beogen van de sectoren die door artikel 6, § 1, VI, 4°, 2^e deel, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der

instellingen erkend worden als sectoren die behoren tot het nationaal beleid;

4° Regelen vast te stellen die de vermindering van de intrestlasten toelaten door middel van subsidies;

5° De openbare uitgaven te beheersen en te beperken, onder meer door de regelen betreffende de rijkscomptabiliteit te wijzigen, door het bedrag en de toekenningsmodaliteiten van de subsidies, vergoedingen en uitkeringen vast te stellen die, geheel of ten dele, rechtstreeks of onrechtstreeks, ten laste van de Staat zijn, en door alle uitgaven die betrekking hebben op een zelfde beleid of op een zelfde instelling in één begrotingsenveloppe te bundelen;

6° Instellingen van openbaar nut en openbare instellingen die afhangen van de Staat en elke instelling naar Belgisch recht, die voldoet aan collectieve noodwendigheden van algemeen belang en in welke oprichting of bestuur het overwicht van de Staat wordt vastgesteld, op te heffen, om te vormen, te reorganiseren of samen te voegen evenals de controle erop en de werkingsmodaliteiten ervan te verbeteren;

7° Een programma tot opslorping van de werkloosheid te verwezenlijken, onder meer door het opstellen van een bijzonder tewerkstellingsplan voor jongeren en een herverdeling van de beschikbare arbeid;

8° De wettelijke en statutaire regelen aan te passen die van toepassing zijn op de in vast verband benoemde ambtenaren, het tijdelijk personeel, het hulppersoneel en het tijdelijk werklidpersoneel van de diensten van de Staat en van de instellingen die aan diens toezicht of controle onderworpen zijn, met het oog op het verruimen van de mobiliteit van het personeel in en tussen deze diensten en instellingen;

9° Het financieel evenwicht van het geheel van de stelsels van de sociale zekerheid van de werknemers en van de zelfstandigen te verzekeren, erover wakend dat, wat de vervangingsinkomens en de andere sociale vergoedingen betreft, de koopkracht van de minst bevoegden integraal beveiligd wordt en zonder afbreuk te doen aan de algemene beginselen in elk der stelsels van de sociale zekerheid, zoals zij wat de werknemers betreft reeds werden opgesomd in de artikelen 5 tot en met 13 van de wet van 29 juni 1981 houdende algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers;

10° De sociale fraude te bestrijden, onder meer door het sluikwerk tegen te gaan en de arbeidswetgeving, evenals de wetgeving betreffende de administratieve geldboeten, aan te passen; in die aanleggenheid zijn de bepalingen van boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, van toepassing op de bedoelde misdrijven;

11° De uitvoer en de overheidsbestellingen betreffende nieuwe producten te bevorderen, onder meer door de verbetering van de bestaande overheidsinstrumenten.

Het woord is aan de heer Egelseers.

De heer Egelseers. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Eerste minister, mijnheer de Vice-Eerste minister, geachte collega's, de reden waarom de regering op zulke directe wijze volmachten vraagt, is om de indextechniek aan te pakken. Het principe en de korf van producten blijft onaangeroerd zegt de regering, maar de modaliteiten moeten veranderen! Het zijn juist die modaliteiten die voor de privé-sector in collectieve arbeidsovereenkomsten (CAO) zijn vastgelegd. Bij de algemene bespreking heb ik gewezen op deze procedure die onvoorstelbaar is in onze rechtsstaat. Waarom past de contraherende partij, voor wie het indexsysteem een steen in haar maag is, om de woorden van Vice-Premier De Clercq te herhalen, de opzeggingsprocedure niet toe? Durft zij niet of wil zij niet? In beide gevallen is het duidelijk dat die partij zich niet waagt op dat vlak de arbeidsverhoudingen te breken, omdat de ondernemer-werkgever weet welke waarde het heeft een geldige gesprekspartner te hebben in normale omstandigheden in zijn bedrijfsleven.

Het initiatief komt dus nog van hoger dan de werkgever. Is het de *upper ten* die daarvoor de regering laat opdraaien? Nochtans de index in zijn toepassing kan prijsregulend zijn, indien de regering daartoe een beleid wil voeren. De controle is gewaarborgd door de bevoegde commissie waarin werkgevers- en werknemersafgevaardigden samen met professoren zitting hebben.

De werknemers moeten tot twee maanden na de prijsstijgingen wachten om een indexaanpassing te krijgen. Niettemin blijft de indextechniek het middel tot handhaving van de koopkracht, waardoor ook het verbruik op peil kan worden gehouden. Voor het behoud van heilige principes langs een redelijke toepassing om willen de betrokkenen zich inzetten, vooral wanneer zij weten dat er andere mogelijkheden zijn om hun aandeel tot aanwakkeren van de economie te leveren.

Het is opmerkelijk dat sedert de eerste invoering in 1920 niemand het heeft aangedurfd aan de index te raken behalve de bezetter, de nazi's in de jaren 1940-1945. Slechts tweemaal werd slag geleverd om de indexmodaliteiten en tweemaal door de regering Tindemans-De Clercq. De herstelwet van 30 maart 1976 was daar de aanleiding toe. Nadat de regering op 31 december 1976 een zekere plafonnering tot een bepaald loon had kunnen invoeren voor zes maanden, is zij er niet in gelukt nogmaals een verlenging af te dwingen. Mijnheer de Vice-Premier, ik denk dat dit juist is.

Hieruit blijkt duidelijk dat de betrokken partijen, meer bepaald de werknemers, die hierin echter niet worden tegengesproken door de werkgevers, ervan overtuigd zijn dat de index moet worden behouden. Het zijn voorbeelden waaruit blijkt dat de werknemers het ernstig menen wanneer het over zulke fundamentele verworvenheden gaat. Men verklaart geen oorlog, men zoekt naar verzoening door andere oplossingen dan door volmachtsbesluiten en indexaanpassing. Wij kunnen het niet voldoende onderstrepen dat de enige redelijke, menselijke en billijke oplossing die voldoening kan geven, zij het niet altijd in de gewenste mate voor de ene of voor de andere partij, moet worden gevonden langs de weg van de verzoening.

Ware het niet wijzer door een crisisbelasting alle bevolkingslagen te betrekken bij het herstel in plaats van eenzijdige maatregelen te nemen? Als tegenrecht zal de regering de weerslag van de kostenvermindering op de prijzen — naar zij beweert — organiseren en controleren. Maar welke waarborgen krijgen wij *in concreto* dat de initiatieven die zullen worden genomen ook positieve resultaten zullen hebben? Dat hebben wij helaas in de loop van dit debat nog niet vernomen.

De maatregelen die de regering zal nemen, moeten worden uitgevoerd door de bedrijven zodat wij bijna met zekerheid kunnen zeggen dat zij niet de verwachte resultaten zullen opleveren. Ik zou bijna durven beweren — misschien aldus advocaat van de duivel spelend — dat de werkgevers hun boeken niet op tafel zullen leggen, dat zij op de meest handige wijze iedere controle onmogelijk zullen maken, zij het misschien om andere redenen.

Alles blijft beperkt tot, zoals ik het in de commissie heb gezegd, fraseologie, woorden en nog eens woorden, om de pil te vergulden. Men wil het geheel wat structureren maar het is duidelijk dat de kern van het probleem en de wil van de regering erin bestaan de indexmodaliteiten te wijzigen. Het is de bedoeling de toepassing van de techniek van de indexaanpassing te herleiden tot het minimale, om niet te zeggen tot niets. Zij zal niet meer het effect hebben dat oorspronkelijk werd beoogd toen de werkgevers en de werknemers in de privé-sector en de regering voor de openbare diensten, de modaliteiten van de indexaanpassing in een wet hebben vastgelegd.

Over zulke belangrijke gegevens kan men van mening verschillen, wat normaal is in de maatschappij waarin wij leven. Wanneer men het probleem echter in zijn geheel beschouwt — en hier kom ik terug op wat gisteren werd gezegd — is het wellicht mogelijk varianten uit te dokteren en alternatieven uit te werken die tot compromissen kunnen leiden en die, voor de ondernemingen en voor de regering als werkgever — dus voor de openbare financiën — een reëel kostenbesparend effect zouden hebben en dus een vermindering van de uitgaven zouden teweeebrengen.

Volgens mij is dit het ideale alternatief en daarmee bedoel ik dat de bespreking over de centen, en niet over de procenten, zeer waardevol is. Vooraf kan worden gesteld dat het hier om een miljoenenopbrengst gaat of, met andere woorden, om een vermindering van de uitgaven.

De solidariteitsbeginselen zouden in deze aangelegenheden als geldige basis en als mogelijkheid van vertrouwen moeten kunnen dienen, waarbij wij eventueel een inbreng kunnen doen door de werkgevers en de werknemers vóór een aanvaardbaar compromis te plaatsen.

Ik herhaal dat de solidariteit hiermede zou worden gediend aangezien naar mijn mening — en hier gaat het om een louter persoonlijke overweging die ik maak vanop deze tribune — dan van een rechtvaardige maatregel kan worden gesproken vermits hij verbonden is aan de voorwaarde dat het principe van de index wordt behouden, de korf van de producten niet wordt gewijzigd en dat het globale bedrag geldmiddelen op een wetenschappelijke wijze wordt bepaald. Aldus wordt juist het bedrag berekend dat ter compensatie van het verlies door een eventuele stijging van de prijzen moet worden gegeven. Het rechtvaardige van dat systeem is dat iedereen, van de hoogste tot de laagste functie in een onderneming of in openbare dienst, hetzelfde bedrag ontvangt voor de prijsstijgingen die immers voor elkeen dezelfde zijn. Als voorbeeld noem ik de opslag van een basisproduct zoals het brood, die dezelfde is zowel voor een Eerste minister, voor een Parlementslid als voor een gewone arbeider.

Hier rijst de vraag waarom een persoon met een goed betaalde functie in openbare dienst een procentuele verhoging van zijn wedde ontvangt, hetgeen niet meer neerkomt op een gewone aanpassing om de koopkracht te behouden maar op een onrechtstreekse weddeverhoging. Volgens mij druist deze methode in tegen het principe van solidariteit en wordt met de beginselen van gelijkheid en rechtvaardigheid geen rekening meer gehouden.

Om deze situatie te verhelpen, vragen wij aandacht voor ons voorstel om, via overleg, een compromis te zoeken. Tegelijkertijd wensen wij aan te tonen dat het principe voor het behoud van het indexcijfer en zelfs voor de toepassingsmodaliteiten ervan een reële waarde heeft. Het gaat inderdaad niet op, wegens gebrek aan een duidelijk standpunt van de regering, de burgers angstig te maken voor de catastrofale toestanden die inderdaad zouden kunnen ontstaan door een ondoordachtige wijziging van het indexmechanisme.

Indien de partijen zich rond de tafel mochten scharen om overleg te plegen meen ik dat wij al een stap dichterbij de oplossing zouden staan. Indien blijkt dat het niet meer mogelijk is, dan kunnen de belangengroepen — in de breedste betekenis van het woord — niet meer ter verantwoording worden geroepen. Er zal een reactie komen van de minderheid die voelt dat ze bedrogen is uitgekomen als ze beseft dat ze meer moet inleveren dan werd verwacht. Het is een kwestie van instelling en motivering.

In ons bestel zijn de lonen en wedden hoger naarmate de graad van verantwoordelijkheid die men heeft. Het is normaal dat een grotere verantwoordelijkheid ook een hoger loon met zich brengt. Ik kan echter moeilijk aanvaarden dat deze zelfde verhouding blijft bestaan wanneer de lonen moeten worden aangepast om het verlies aan koopkracht te compenseren. Er moeten varianten op dat systeem mogelijk zijn, wat een rede te meer is om rond de tafel te gaan zitten en te proberen een andere oplossing te vinden.

Indien mocht blijken dat buiten de voorstellen van de regering geen ander alternatief haalbaar is, dan moet de regering het accent leggen op een reëel prijzenbeleid. Met dergelijk beleid zou het zelfs niet nodig zijn de modaliteiten van de index te wijzigen.

Mijnheer de Eerste minister, de maatregelen die u en uw regering voorstellen zijn onvoldoende, zelfs niet een begin, om een klimaat te scheppen dat het getij kan doen keren. Uw regering bevindt zich op glad ijs en u weet, dan kan men ver schuiven en men weet nooit vooraf in welke richting. Meestal is het niet in de richting die men zelf wil.

Door de loonindexering, zelfs in zijn modaliteiten in het gedrang te brengen, bevordert men geenszins de aanpassing van onze structuren aan de crisis.

Naar mijn bescheiden mening moeten er in België twee noodzakelijke aanpassingen gebeuren. Ten eerste, onze uitvoerprodukten moeten worden gewijzigd zodanig dat ze een plaats vinden op de expansieve markt, met prijzen die minder gevoelig zijn voor een vertraagde groei. Wij hebben niet de beste produkten op de markt en dat mag de werknemers niet worden verweten. Bepaalde van onze produkten kunnen in andere landen goedkoper worden gekocht. Wij moeten met produkten op de markt komen die concurrentieel zijn, waarmee wij ons beter kunnen verdedigen in het buitenland wanneer er in ons eigen land een vertraging is in de economische groei.

Een tweede noodzakelijke aanpassing is nodig om onze kwetsbaarheid op het vlak van de energie in te dijen. Men spreekt vaak van onze afhankelijkheid van «energie» maar eigenlijk wordt bedoeld onze afhankelijkheid van de petroleumleverende landen.

Indien de regering deze twee basisvoorwaarden kan vervullen, dan zou worden aangetoond dat het niet nodig is te sleutelen aan de indexmodaliteiten. *(Applaus op de socialistische banken.)*

M. le Président. — La parole est à M. Tilquin.

M. Tilquin. — Monsieur le Président, monsieur le Premier ministre, chers collègues, ce n'est pas moi qui devais intervenir ce matin, mais notre collègue M. Conrotte qui, malheureusement, a été atteint hier d'un malaise que nous supposons léger et temporaire, comme les pouvoirs spéciaux. *(Sourires.)* Nous lui souhaitons un bon rétablissement. Je vous remercie d'accepter que je lise cette intervention en lieu et place de M. Conrotte.

Monsieur le Premier ministre, en abordant l'examen de l'article 1er du projet de loi qui nous est soumis, je ne puis m'empêcher d'observer que la latitude réclamée par le gouvernement est singulièrement large, même si les arrêtés pris en vertu de cette loi devront avoir été délibérés en Conseil des ministres, même si ces arrêtés seront soumis au Conseil d'Etat.

Par les moyens dont veut se doter le gouvernement, il sera possible de procéder à des modifications considérables de notre système

économico-social. Des sacrifices vont être réclamés, des avantages vont être accordés.

En souscrivant, il y a quelques semaines, à la déclaration gouvernementale, nous avons souscrit au principe des pouvoirs spéciaux. Nous sommes donc solidaires au sein de la majorité. Mais cette solidarité ne peut signifier une allégeance aveugle. Que du contraire, notre fidélité nous impose, plus qu'à tout autre, de témoigner de la vigilance, de la rigueur et de l'exigence à l'égard de ceux qui sont appelés à bénéficier de notre confiance.

C'est dans cet esprit que je désire vous dire, monsieur le Premier ministre, que le projet de pouvoirs spéciaux que vous nous proposez répond sans conteste à une nécessité, mais je désire vous dire également que ce n'est pas sans une certaine inquiétude que nous le voterons.

Personne dans cette assemblée n'a contesté la nécessité de réorienter rapidement la politique économique et sociale suivie jusqu'à présent dans notre pays. Tout le monde s'accorde pour dire que la situation de nos finances, celle de notre économie et celle de l'emploi ont atteint chez nous des limites intolérables.

Là où les divergences commencent à apparaître, c'est lorsqu'il s'agit de déterminer les moyens à mettre en œuvre pour renverser le cours actuel des choses.

Pour mettre en œuvre ces moyens, le gouvernement a décidé de se doter de pouvoirs exceptionnels. A circonstances exceptionnelles, remèdes exceptionnels, a-t-on déjà dit dans cette enceinte. Je ne reviendrai donc pas sur l'opportunité des pouvoirs spéciaux.

Je voudrais me contenter, dans cette intervention, de formuler quelques observations qui me paraissent fondamentales pour le monde du travail, lequel à tort ou à raison, est particulièrement inquiet des informations qui, à dessein ou non, présentent les intentions du gouvernement sous un jour qui peut lui paraître extrêmement défavorable.

Dans la période de crise que nous connaissons, il est normal qu'on se soucie de la situation de ceux qui sont les plus démunis. Il y a ceux qui ne bénéficient que d'un revenu de remplacement et il y a ceux qui, pour des raisons diverses, échappent à notre système de solidarité sociale, qui sont dans le plus grand dénuement et qu'on appelle communément «le quart monde». Se souvient-on assez que 10 p.c. des habitants de notre pays sont en deçà du seuil de pauvreté?

Le projet de loi qui nous est soumis prévoit de sauvegarder intégralement le pouvoir d'achat des personnes les moins favorisées. Mais comment va-t-on déterminer cette catégorie? Comment le gouvernement va-t-il concilier les impératifs du redressement économique et de l'assainissement des finances publiques avec ceux de la solidarité à l'égard des citoyens de ce pays qui sont déjà dans un grand dénuement? La question mérite d'être posée car trop d'incertitudes n'ont pu être levées à ce propos.

Le gouvernement se propose de créer les conditions qui doivent permettre d'améliorer la compétitivité des entreprises et pour ce faire, il se propose d'agir sur les coûts. Je partage cette volonté, mais pour deux raisons bien précises.

Tout d'abord, parce que l'effort qui va être demandé au niveau des revenus professionnels portera non seulement sur les salaires, mais aussi sur les tarifs des professions libérales et sur les revenus professionnels non liés à l'index et que, sur la base du texte qui nous est soumis, on est en droit d'attendre une véritable solidarité dans l'effort.

Ensuite, parce que la volonté exprimée est d'agir non seulement sur les coûts salariaux, mais aussi et avec la même intensité sur les coûts énergétiques et sur les coûts financiers.

C'est ce double équilibre qui constitue la base de notre accord. C'est ce double équilibre qui peut et qui peut seul rallier l'ensemble du monde du travail à cette politique de redressement que vous nous proposez.

Veillez, monsieur le Premier ministre, à ce que cet équilibre soit rigoureusement respecté lors de l'élaboration de vos arrêtés d'application et vous créerez le consensus nécessaire à l'action de redressement.

La déclaration gouvernementale annonce, au point 2, 6e, du chapitre premier, que «le gouvernement prendra les mesures nécessaires afin que les conseils d'entreprise disposent (...) des informations adéquates en ce qui concerne les résultats de la compression des coûts dans le domaine de la compétitivité, de l'emploi, des prix et des investissements».

Le projet de loi que nous examinons permet au Roi «de prendre toutes les mesures utiles en vue d'organiser et de contrôler l'effet de la réduction des coûts sur les prix, l'emploi et les investissements».

Il me paraît tout à fait essentiel que le produit de la modération salariale, d'une part, et le produit des avantages accordés aux entreprises, d'autre part, servent réellement les objectifs poursuivis par le gouvernement.

Celui-ci réclame les moyens les plus importants jamais accordés au pouvoir exécutif dans notre pays.

Si, faute de contrôle de sa part, les objectifs qu'il poursuit et pour lesquels il fait largement confiance au secteur privé, ne devaient pas être atteints, une grave crise de confiance, dont les prémices sont déjà perceptibles çà et là, frapperait dangereusement notre pays.

Nous disons donc que le produit des efforts réclamés aux uns et des avantages accordés aux autres ne peut être détourné des objectifs annoncés, il ne peut servir à créer des activités à l'étranger, il ne peut servir à augmenter des dividendes ou à accroître les salaires dans les secteurs protégés.

Il est tout à fait important à nos yeux que soit réalisée la transparence la plus grande dans l'usage qui sera fait des fonds libérés par les mesures que vous envisagez. L'argent dégagé grâce à l'action publique doit pouvoir être contrôlé par les pouvoirs publics.

Enfin, je voudrais attirer votre attention sur la durée des mesures que vous allez prendre. Le projet de pouvoirs spéciaux indique, en son premier article, que les dispositions qui seront prises en ce qui concerne les modalités de la liaison des salaires et des allocations sociales à l'indice des prix à la consommation sont temporaires.

Le gouvernement a réaffirmé le principe de cette liaison. Mais cette affirmation ne sera crédible que si la suspension de ce principe est vraiment temporaire.

J'en viens maintenant à quatre suggestions que je voudrais me permettre de vous faire, monsieur le Premier ministre.

En premier lieu, je vous invite, de la manière la plus pressante, à ne pas construire la compétitivité des entreprises sur une réduction, aussi minime soit-elle, du pouvoir d'achat des travailleurs, des pensionnés, pensionnés et autres allocataires sociaux. En d'autres mots, monsieur le Premier ministre, que l'octroi des pouvoirs spéciaux ne serve pas l'introduction de l'injustice sociale.

En deuxième lieu, je vous invite à ne pas saisir la couverture des pouvoirs spéciaux pour éviter le débat de politique énergétique promis déjà en 1974 par le ministre Oleffe. Ce débat, préparé en février 1977 et qui a généré le moratoire nucléaire actuel a systématiquement été reporté.

Vous devez, à mon sens, face à certaines déclarations, mettre tout en œuvre pour que ce débat ait lieu.

Il serait difficile pour la population qui est appelée à faire des sacrifices, notamment en matière énergétique, d'accepter qu'on développe des centres de production d'énergie électrique qui représentent aujourd'hui pour 30 à 40 milliards d'investissements.

La réussite de la politique de redressement à laquelle vous invitez le Parlement et la population implique le plus large consensus.

Ce qui caractérise notre pays, ce sont les équilibres multiples et complexes qui en assurent, vaille que vaille, la stabilité et la cohésion.

Pour réussir, votre politique doit, elle aussi, être marquée du sceau de l'équilibre et de la solidarité. Aussi, et c'est ma troisième suggestion, je vous invite à expliquer clairement au Parlement et à la population comment et à quel niveau proportionnel effectif, l'équilibre des efforts de toutes les catégories sociales sera garanti.

Vous nous invitez, monsieur le Premier ministre, à voter un projet de loi dont un des objectifs principaux est le redressement économique et financier.

Vous savez, comme moi, que nous avons déjà voté en 1959, en 1970, en 1978, en 1980 et en 1981, des lois d'expansion économique, des lois de redressement, des lois-programmes. Toutes avaient pour objet le redressement économique. Il me paraît important, en vue d'apprécier les efforts qui vont être entrepris, de connaître le bilan de ces différentes dispositions législatives.

Ma dernière suggestion porte sur l'outil principal dont dispose un gouvernement, à savoir, son administration.

Par les moyens dont vous allez disposer à l'article 1er, notamment au sixto et à l'octavo, vous êtes en mesure de faire de l'administration un instrument cohérent, motivé et, par conséquent, efficace. Je ne doute pas que ce soit cette préoccupation qui vous anime. Je forme le vœu que tous les efforts soient conjugués pour atteindre cet objectif.

Voilà, monsieur le Premier ministre, quelques recommandations parmi d'autres que je souhaitais vous soumettre et que j'aimerais voir prises en considération par votre gouvernement dans le cadre de l'exécution des pouvoirs spéciaux que nous sommes appelés à vous accorder.

Monsieur le Premier ministre, ainsi que je l'ai déjà dit, en votant, il y a quelques semaines la confiance à votre gouvernement, nous avions déjà marqué un accord de principe sur les pouvoirs spéciaux sollicités aujourd'hui.

Nous voterons donc ces pouvoirs spéciaux tout en vous invitant à respecter scrupuleusement les équilibres et les garanties dont ils sont assortis.

Le coup par coup de la mise en œuvre de ces pouvoirs risque de mettre à mal ces équilibres. Nous serons, dès lors, particulièrement attentifs aux mesures d'exécution qui seront prises dans les prochaines semaines et c'est sur l'appréciation de ces mesures que nous fonderons par la suite notre confiance. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Capoen.

De heer Capoen. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Eerste minister, mijnheer de Vice-Eerste minister, geachte collega's, in het kader van de behandeling van artikel 1 had ik graag een viertal punten besproken, en in de eerste plaats wat de energie betreft.

In het ontwerp van volmachtenwet lees ik, onder meer, dat men de energieprijzen zal verlagen door rekening te houden met de modaliteiten van wettelijke of conventionele aard om de energieprijzen te verminderen, maar ook, onder meer, door te anticiperen op de ingebruikneming van kerncentrales.

In dit verband zijn eigenlijk heel wat vragen te stellen over de uiteindelijke prijs die de kernenergie kost. Het verslag van het Controlecomité voor de electriciteit en het gas, dat als bijlage bij het verslag van dit ontwerp van wet is gevoegd, is zeer leerrijk op dat terrein.

De heer Wyninckx. — Het was op mijn initiatief dat dit document als bijlage aan het verslag werd gehecht, hoewel de minister zich daartegen heeft verzet.

De heer Capoen. — Het is alleszins duidelijk dat op het stuk van de prijsbepaling heel wat op te merken valt.

Wat de kernenergie in het bijzonder aangaat, moeten we nog altijd een objectieve kostprijsberekening krijgen. Met objectief bedoel ik eigenlijk de sociale kosten die inherent zijn aan de kernenergie. Tot op heden wordt de prijs van de kernenergie altijd berekend op basis van de gewone uitbating van een kerncentrale. Men houdt geen rekening met de bijkomende kosten, zoals de milieubelasting, het wetenschappelijk onderzoek, dat ten dienste staat van de kernenergie, het verwerken van afval enzovoort. Wij hopen dat we in het energiedebat nog de kans zullen krijgen daarop in te gaan.

Wat ons ook bekommert en om verduidelijking vraagt is de stelling dat de verlaging van de energieprijzen zal gebeuren ten bate van de nijverheid. Ik heb altijd geleerd dat onder nijverheid de grote en zware industrie dient te worden verstaan, en dat de KMO daarbij niet thuishoren. Mijn vraag is: zal de verlaging van de energieprijzen alleen ten goede komen aan de grote en zware nijverheid, of zullen de KMO, die altijd de verbale steun krijgen van deze regering, deze gunstarijen kunnen genieten.

Mijn laatste vraag in verband met dit thema luidt: welke waarborgen kan men ons geven dat de kosten of het derven van inkomsten voor de energieproducenten nadien niet zullen worden verhaald op de rug van de verbruiker?

Het gaat niet op dat men met wat wordt voorgesteld als stimulans om onze economie nieuwe zuurstof in te pompen, en om de koopkracht van de verbruiker die toch een grote afnemer is van de producten van onze economie, de relance van onze economie gaat afremmen. Het gaat eigenlijk om een blanco-operatie die ten gunste komt van de enen op de rug van de anderen, maar uiteindelijk aan onze economie geen baat bijbrengt.

Er is nogmaals aangekondigd dat we een uitvoerig energiedebat zullen hebben. Dat staat met zoveel woorden in het regeerakkoord en in de regeringsverklaring. Reeds vroeger hebben we hier herhaald de malen aangeklaagd dat het energiedebat wordt uitgehold en ontdaan van zijn essentie door de onsamenvangende en partiële maatregelen in verband met energieverbruik en -besparing.

Vroeger kon men dat praat van de oppositie noemen. Het ging eigenlijk om maatregelen ten gunste van ons energiebeleid. Men kon alleen aantonen dat zij niet in een samenhangend geheel thuis hoorden.

Nu stellen wij vast dat men het energiedebat niet alleen uitholt en van zijn essentie ontdoet, maar dat men het overbodig maakt.

Volgens het verslag heeft staatssecretaris Knoops gezegd dat het wenselijk is dat reeds in 1991 een nieuwe kerncentrale in gebruik

zou worden genomen; dan is dat toch vooruitlopend op het energie-debat dat, ik herhaal het, bijgevolg overbodig wordt.

Dat men daarover in de regering blijkbaar niet eenstemmig akkoord is, kan men afleiden uit de verklaringen van minister Maystadt. Maar dat is onze zaak niet, dat zal wel de zaak zijn van de Eerste minister, die misschien, zoals in het verleden, opnieuw brieven zal moeten schrijven aan zijn ministers om hen ertoe aan te zetten naar buiten uit alleen het regeerakkoord te verdedigen.

De heer Wyninckx. — Orde scheppen!

De heer Capoen. — Wat ons bekommert, is dat de minister of de regering, verantwoordelijk voor de energie, nu reeds aankondigen dat zij in 1991 een kerncentrale in werking zouden willen zien treden. Daarbij is belangrijk op te merken dat een kerncentrale operationeel maken tien jaar vergt. Wij vragen ons dan ook af of de heer Knoops reeds beslissingen heeft genomen om een begin te maken met het realiseren van deze kerncentrale.

Dit alles getuigt van weinig zicht op de problemen en zeker van weinig toekomstvisie. Door te zeggen dat men kerncentrales in gebruik zal nemen om te voldoen aan de vraag wat betreft energie, dan zegt men impliciet dat men in de toekomst bijna in onbeperkte mate over zeer goedkope energie zal kunnen beschikken.

Mijnheer de Eerste minister, de gevolgen daarvan zijn zeer belangrijk. Dat wil immers zeggen dat men niet wil komen tot een gezonde energiebalans door aan besparing of aan recuperatie te doen of door te streven naar een rationeel energieverbruik. Het komt hier op neer, dat men aan de nijverheid zegt zich geen zorgen te maken voor de toekomst, daar zij onbeperkt over deze goedkope energie zal kunnen beschikken. Dit heeft tot gevolg dat men de stimulans en de impulsen om te komen tot een rationeel energieverbruik wegneemt en dat op dat terrein geen inspanningen meer moeten worden geleverd.

Dat is een zeer enge benadering van het probleem en een kortetermijnvisie. Het is het reinste conservatisme op het gebied van het industrieel beleid en het energieverbruik.

Het is een illusie te menen dat men in de toekomst zal kunnen beschikken over energie zoveel men wenst. Maar, zelfs mocht dat kunnen, dan is er het grote gevaar dat men het proces in het streven naar het rationeel energieverbruik, dat nauw samenhangt met de herstructurering van onze industrie, afremt. Eigenlijk biedt men onze industrie daar geen geschenk mee aan. Enkele jaren later zal deze besparing een dubbele handicap betekenen.

Wanneer ons economisch apparaat drastisch moet worden geherstructureerd, zal er een zware handicap ontstaan tegenover de evolutie die zich op wereldvlak afspeelt inzake internationale arbeidsverdeling, inzake het verbruik van energie en grondstoffen, dat zal worden geconditioneerd door de schaarsten die zich voordoen. Een evolutie die wij ook niet mogen onderschatten, is dat meer en meer lage-loonlanden, die momenteel nog ontwikkelingslanden worden genoemd, iedere dag meer en meer technische processen en technologieën zullen beheersen, waar zij ons morgen concurrentie zullen mee aandoen.

Indien wij deze weg verder bewandelen, en aan onze industrie zeggen dat zij verder betonijzer, bakstenen, spoorwegrails en landbouwmeststoffen kan maken en zich niet hoeft toe te leggen op toegevoegde waarde en op hoge technologie, dan bewijzen wij onze economie een zeer slechte dienst.

De verklaringen van staatssecretaris Knoops in dat verband zijn verontrustend. Zij zetten immers het Parlement buiten spel door het energiedebat van elke inhoud te ontdoen, maar bovendien wekken zij valse illusies bij de industrie. Volgens het verslag zegde de heer Knoops dat welvaart en tewerkstelling recht evenredig zijn met het energieverbruik. Iemand die zo'n verklaring aflegt, getuigt van een korte-termijnvisie en van een groot conservatisme. Nu reeds staat België in de EEG aan het hoofd wat betreft het energieverbruik. Wij hebben het grootste energieverbruik per hoofd en de grootste energie-input per eenheid geproduceerd bruto nationaal produkt, omdat wij juist bakstenen, betonijzers en spoorwegrails vervaardigen.

Het energieverbruik is niet de parameter voor welvaart en tewerkstelling en zal dat in de toekomst steeds minder zijn. Wij dringen er bij de Eerste minister en zijn collega's uit de regering op aan niet verder deze weg op te gaan, maar resoluut te streven naar nieuwe structuren op industrieel vlak. Het energiebeleid is onafscheidelijk verbonden met het industrieel beleid en moet bijgevolg samen worden bekeken.

Tot daar mijn beschouwingen in verband met het energieprobleem.

Vervolgens wil ik het probleem van de inlevering aanraken, meer bepaald de inlevering voor landbouwers en zelfstandigen.

Sedert 1963 hebben wij een wet die het opvoeren van de economische rendabiliteit en de sociale opgang van de landbouwbedrijven moet mogelijk maken. Deze wet is bekend onder de naam «pariteitswet». Zij wil het inkomen van de landbouwers uit hun arbeid en uit de inzet van hun kapitaal gelijkwaardig maken aan de andere inkomenscategorieën van het land.

Bijna twintig jaar na de inwerkingtreding van de wet is volgens een officieel verslag, dat ieder jaar wordt gepubliceerd, het paritair inkomen in de landbouw ongeveer 40 pct. lager dan de vergelijkbare inkomens uit andere categorieën. Met de nieuwe voorstellen van de EEG in verband met de prijsvorming voor landbouwprodukten zal het niet beter worden. De EEG stelt immers een prijsverhoging van 9 pct. voor, terwijl de landbouworganisaties, zich basierend op een zogenaamd objectieve methode, 16,3 pct. voorstellen. Dit is een verschil van 7 pct. De landbouwers zullen dus dit jaar reeds meer dan 3 pct., zelfs ruim het dubbele, moeten inleveren. En dan houd ik nog geen rekening met de 40 pct. achterstand die de vorige jaren werd opgelopen.

Wij doen een beroep op de regering om geen inlevering te vragen aan de landbouwers. Zij hebben al lang genoeg ingeleverd. Wij hebben dan ook een amendement ingediend, dat ertoe strekt de landbouwers te schrappen uit de categorie van inkomens die hun inkomen niet zullen zien stijgen door indexering.

Een zelfde redenering geldt voor de zelfstandigen. De middenstanders of de zelfstandigen zijn reeds jaren het slachtoffer van de huidige crisis.

De werkloosheid heeft een onmiddellijke invloed op het zakencijfer van onze zelfstandigen. U moet bijvoorbeeld maar de garagehouders, de meubelwinkels, de textielhandelaars, zelfs de bakkers en beenhouwers ondervragen en u zult onmiddellijk begrijpen en horen dat deze categorie van mensen reeds een ruim aandeel in de economische achteruitgang draagt en dat zij redelijkerwijze voor de voorgestelde matiging niet meer in aanmerking kan komen.

Een derde punt dat wij even willen aanraken, is de jeugdwerkloosheid en de voorstellen in het ontwerp van volmachtenwet om te komen tot een tewerkstellingsplan tot opslorping van de jeugdwerkloosheid.

Mijnheer de Eerste minister, collega's, in het verleden zagen wij heel wat plannen tot stand komen: het plan-De Wulf, het plan-Spijtaels en dergelijke meer. Wanneer men de evaluatie van deze plannen maakt — en dat kunnen wij na een paar jaren van inwerkingtreding van deze plannen —, stelt men vast dat de balans van deze evaluatie niet onverdeeld gunstig is. Heel wat van de jonge mensen, die in een of ander plan werden tewerkgesteld, zijn gefrustreerd of ontgoocheld, omdat zij hebben vastgesteld dat zij gebruikt werden om zinloze taken te verrichten, om overbodige zaken te doen, om gewoon zaken te doen die alleen als een vorm van bezigheidstherapie kunnen bestempeld worden, maar waaruit voor hen geen enkel nut is te halen. Men kan zich dan ook afvragen of het gunstig of belangrijk is zoveel overheidsmiddelen ter beschikking te stellen om deze jonge mensen op een dergelijke manier aan het werk te houden of aan de werkloosheid te onttrekken.

Het is misschien een noodzakelijkheid dat men in deze omstandigheden speciale plannen moet uitdokteren om de jongeren aan het werk te brengen of ze van de straat te halen. Mogen wij echter toch de aandacht van de regering vragen, opdat zij aan die plannen meer inhoud zou geven, dat men strengere normen zou opleggen om deze jongeren aan het werk te stellen en men ook het pedagogisch aspect niet uit het oog zou verliezen? Met deze plannen zou men ten minste moeten trachten te bekomen dat hun opleiding in het verlengde ligt van hun schoolse vorming.

Het moet de bedoeling zijn van alle plannen, of zij noemen Spijtaels, De Wulf, of speciaal tewerkstellingsplan van de regering-Martens V, deze mensen voor te bereiden op hun taak, die zij vroeg of laat in de maatschappij zullen vervullen. Daarom meer kritische zin bij het opstellen van deze plannen en dat men deze niet alleen hanteert als een nummertje om de statistieken enigszins te verbeteren of te omfloersen.

Een laatste punt dat ik even wil aanhalen en benaderen, is de overheidsbestellingen. In het ontwerp van wet tot het verlenen van bijzondere machten wordt gesteld, de uitvoering van overheidsbestellingen betreffende nieuwe produkten te bevorderen. Daarbij hebben wij heel wat vragen. Het is een goed voornemen en wij juichen dit toe. De overheid kan inderdaad via de massale bestellingen die zij elk jaar opnieuw doet ertoe bijdragen om onze industrie in de richting te brengen van nieuwe technologieën om nieuwe produkten te leren vervaardigen en haar plaats in te nemen in wat men noemt «spitssectoren».

De steun van de overheid op dat vlak kan zeer belangrijk zijn om te komen tot een herstructurering van onze nijverheid. Wij wensen

er toch de aandacht van de regering op te vestigen dat de verdeling van deze overheidsbestellingen op een gezonde basis moet gebeuren en dat Vlaanderen op een normale manier aan zijn trekken moet komen bij het toekennen van deze bestellingen.

Ik bedoel zowel kwalitatief als kwantitatief. Kwantitatief zal het wel geen probleem zijn — men zal op basis van een verdeelsleutel, in het slechtste geval 50/50, aan Vlaanderen en Wallonië een deel van de overheidskoek toekennen — maar kwalitatief wensen wij dat de Vlaamse industrie ook aan haar trekken komt. Wij aanvaarden niet dat bijvoorbeeld inzake overheidsbestellingen voor militaire aangelegenheden, Wallonië voor 10 à 20 miljard bestellingen krijgt via compensaties voor eventueel de F-16 en Vlaanderen evenveel bestellingen voor enkele legervoertuigen, legerkledij en andere zaken. Mijnheer de Eerste minister, wij kunnen ons niet akkoord verklaren met dergelijke gang van zaken. Wij willen kwalitatief aan onze trekken komen, ik herhaal het. Wij willen dat de Vlaamse nijverheid zich via overheidsbestellingen kan voorbereiden op de nieuwe technologieën en spitssectoren.

Met deze enkele beschouwingen, Mijnheer de Eerste minister, hebben wij duidelijk willen maken dat deze regering vooral kortetermijnoplossingen zoekt, misschien uit politieke en electorale overwegingen. Wij vragen echter aandacht voor de toekomst en men mag deze toekomst niet hypothekeren met oplossingen op korte termijn, louter om electorale redenen. Wij hebben niet het recht op deze weg verder te gaan. Wij moeten consequent zijn en de regering moet consequent zijn in haar verklaringen dienaangaande. Wij moeten alle middelen veil hebben met het oog op de toekomst en we moeten vooral aandacht hebben voor de nieuwe sectoren, de nieuwe technologieën en het wetenschappelijk onderzoek. *(Applaus op de banken van de Volksunie.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Wyninckx.

De heer Wyninckx. — Mijnheer de Voorzitter, in de loop van de werkzaamheden van de commissie had ik uitdrukkelijk gevraagd dat aan het verslag het advies van het Controlecomité zou worden toegevoegd. De voorzitter van de commissie zal zich herinneren dat de staatssecretaris zich daartegen herhaaldelijk en langdurig heeft verzet. Uiteindelijk ging u zelf, Voorzitter, en de commissie er toch mee akkoord. Het stuk is trouwens bij de bijlagen gevoegd. Het bewijs is geleverd dat dit heel nuttig was, want de heer Capoen heeft als gevolg daarvan reeds een aantal vragen ter sprake gebracht. De lezing alleen van het verslag van de commissie zou hem dit niet hebben toegelaten.

De Eerste minister had gezegd dat in de loop van het debat de betrokken ministers aanwezig zouden zijn. Ik begroet nu reeds de minister van Binnenlandse Zaken, maar mag ik erop aandringen dat bij de behandeling van de desbetreffende paragraaf van artikel 1 de staatssecretaris voor Energie aanwezig zou zijn.

Het is precies door zijn verklaringen dat het energiebeleid van de regering in een knoop is geraakt. *(Men glimlacht.)* In het verslag van de commissie geraakte deze knoop niet ontward omdat de minister onvoldoende duidelijkheid heeft verschaft. Mag ik erop aandringen dat staatssecretaris Knoop, zoals wij, zijn zondagsrust zou onderbreken?

De heer Jorissen. — Hij is naar de mis.

De heer Wyninckx. — Ministers die in de week verklaringen kunnen afleggen, moeten deze op zondag voor het Parlement komen herhalen.

M. le Président. — La parole est à M. Deworme.

M. Deworme. — Monsieur le Président, monsieur le Premier ministre, messieurs les ministres, chers collègues, afin de ne pas allonger inutilement les débats et de montrer au gouvernement que nous refusons de jouer le jeu stérile auquel se prête volontiers l'opposition, le groupe PS a décidé de se répartir la tâche et, d'un commun accord, s'est imposé d'être bref.

Il m'échoit de vous interroger concernant le sort que vous réservez aux 871 000 agents des services publics. Je vous poserai donc des questions précises, auxquelles nous attendons des réponses non moins précises dont vous mesurerez sans doute la portée; c'est, en effet, de leur teneur que dépendront les attitudes de nos fonctionnaires à l'égard de votre gouvernement. Pour eux, des réponses incomplètes ou vagues signifieraient que vous demandez les pouvoirs spéciaux sans bien savoir qu'en faire ou, ce qui est plus grave encore, que vous mitonnez une agression contre leur statut, sans vouloir l'annoncer clairement. Mais il vous est possible de calmer leur appréhension.

Mes dix questions se rapportent uniquement à l'article premier.

En temps de récession, une des cibles privilégiées est évidemment le fonctionnaire qu'on traite de budgétivore, qu'on caricature, à qui on impute une partie des difficultés dont souffre le pays. On a même pris l'habitude de placer tous les fonctionnaires sur un plan identique et de les considérer comme bénéficiaires d'une série d'avantages dont les plus marquants seraient la stabilité de l'emploi et la « bonne pension ».

Il convient d'examiner soigneusement ces assertions qui contribuent à jeter le discrédit sur les agents des services publics.

Disons d'abord que les agents des services publics reçoivent des rémunérations de départ bien inférieures à celles des agents de même qualification dans le secteur privé.

Les structures barémiques sont établies de façon que ces agents perçoivent les traitements les plus bas au début de leur carrière, au moment où les frais et charges sont les plus élevés; ces traitements iront en s'améliorant, il est vrai, au fil des années.

Les possibilités de promotion, au sein des services publics, sont rares; des examens sont généralement nécessaires. De plus, les avantages financiers des promotions sont assez minces.

A titre d'exemple, je citerai le personnel enseignant qui est exclu des promotions. Ne parle-t-on pas, dans l'enseignement, de « carrière plane »?

D'un autre côté, on ne peut affirmer que le travail du fonctionnaire soit pas particulièrement stimulant. Engoncé dans le carcan administratif, privé de toute responsabilité et bien souvent de toute possibilité de faire preuve d'initiative, il considère son travail comme un gagne-pain et non comme un métier valorisant. Il supporte cependant les désavantages de sa fonction, dans la perspective d'une pension garantie par l'Etat à ses agents.

D'ailleurs, le fonctionnaire subit, tout au long de sa carrière, des retenues destinées à financer cette pension qui lui est enviée et même contestée dans certains milieux.

Voici donc mes questions, messieurs les ministres:

Comptez-vous attenter à la pension des fonctionnaires?

A partir de quel niveau comptez-vous éventuellement étêter les pensions?

Comme vous le savez, les pensions qui semblent particulièrement visées sont celles des directeurs généraux, des directeurs d'administration, des officiers supérieurs, que l'on compare évidemment à celles du privé.

Faire de la démagogie à partir de quelques cas relatifs à un petit nombre de privilégiés est facile. Le groupe socialiste a d'ailleurs défini sa position à cet égard. Mais les montants des pensions de la majorité des agents des services publics sont tout autres.

Quarante p.c. des bénéficiaires ont des pensions de survie inférieures à 22 000 francs brut; 40 p.c. des agents ont des pensions de retraite inférieures à 25 000 francs brut. Ces agents sont donc loin d'atteindre le montant exceptionnel dénoncé par certains.

Nous sommes pas opposés à un système d'harmonisation des pensions entre le privé et le public, mais ce que nous voulons, c'est que l'harmonisation se fasse vers le haut; par exemple, que le calcul des pensions soit basé sur les cinq années les plus profitables pour les intéressés, qui ne sont pas nécessairement les cinq dernières.

Etes-vous d'accord sur ces bases qui ne léseraient pas le secteur public?

Par contre, ce que nous refusons absolument, c'est la pension minimale nationale. Nous ne pouvons accepter que nos fonctionnaires soient obligés de cotiser à des caisses privées; ils n'en ont pas les moyens, comme je l'ai dit par ailleurs.

Bien entendu, dans l'esprit d'un gouvernement libéral, il est normal de rendre au privé ce qui semblait pourtant légalement acquis.

Voudriez-vous me dire quelle est la position du gouvernement à l'égard de la pension minimale? Pourriez-vous me confirmer qu'elle n'est pas visée par les pouvoirs spéciaux que vous demandez? M. le ministre Mainil, qui gère le ministère des Pensions, pourrait-il me dire s'il compte s'immiscer dans les pensions des agents d'une société comme la SNCB, qui relèvent d'une commission paritaire où les organisations syndicales des travailleurs sont représentés à 50 p.c.? Passera-t-il par la commission paritaire?

Dès à présent, nous proclamons que nous ne laisserons pas toucher à l'essence du régime des pensions. Par contre, nous sommes tout disposés à examiner ce que nous considérons comme des abus, par exemple l'éméritat!

Je voudrais aussi, en passant, dénoncer la soi-disant stabilité d'emploi dont on jouit à la fonction publique.

Si je me fie aux rapports de l'ONSS, il y a actuellement 575 000 agents stagiaires ou définitifs sur un total de 871 000 agents. Dans ce nombre, ne figurent pas les « cadres spéciaux temporaires ».

Cette différence se comprend aisément. N'oubliez pas que certains enseignants restent temporaires pendant cinq ans, voire dix ans et sont obligés chaque année de changer d'établissement scolaire et même parfois plusieurs fois par an. Les frais de déplacement ou de logement sont à leur charge. Cela empêche toute stabilisation familiale pendant de nombreuses années. Des enseignants en début de carrière gagnent à peine de quoi vivre.

L'opinion publique doit savoir que la stabilité de l'emploi ne s'acquiert à la fonction publique qu'après des années. Trois cent mille fonctionnaires sont en instabilité d'emploi, soit un fonctionnaire sur trois. Que compte faire le gouvernement pour stabiliser réellement leur situation?

Une autre question qui inquiète profondément tous les agents des services publics, c'est le remplacement de ceux qui prendront leur pension.

Les chiffres nous montrent que plus ou moins 24 000 agents prennent leur pension de retraite chaque année; en outre, quelque 12 000 agents demandent une pension anticipée. Il faut tenir compte également des décès par maladie ou accident.

Comptez-vous remplacer ces 40 000 agents en 1982?

Rien que pour le secteur cheminot il y aura quelque 3 000 agents à remplacer en 1982.

Si vous n'autorisez pas les remplacements de ces agents, que signifiaient vos slogans sur l'humanisation des conditions de travail?

Je pourrais reprendre les mêmes arguments pour les agents de la Régie des Postes, pour le corps enseignant ou pour la Régie des Télégraphes et Téléphones dont la clientèle ne cesse de s'accroître et qui est, par manque de personnel, incapable de répondre à la demande.

Bien sûr, la volonté de votre gouvernement transparait en filigrane: surcharger les agents des services publics, rendre leur tâche plus difficile, désorganiser les services pour les rendre impopulaires et justifier ainsi la privatisation de tous ou partie de ces services.

Le groupe PS a toujours attaché plus d'importance à la rentabilité sociale qu'à la rentabilité financière.

Il me reste deux autres points à traiter.

L'avant-dernier est celui de la cotisation de solidarité.

Celle-ci est déjà payée par les agents des services publics. Elle s'échelonne de 0,9 p.c. à 2,7 p.c. pour les gros traitements.

Les agents des services publics comprennent les règles de solidarité. Ils savent qu'en période de difficulté il faut se serrer les coudes. Ils ont accepté l'effort que le gouvernement précédent leur a demandé. Mais il ne faudrait pas que le gouvernement retombe systématiquement sur eux.

J'aimerais que vous répondiez à cette question: la règle des 3 p.c. leur sera-t-elle applicable? S'il y a des modulations, suivant quels critères seront-elles calculées?

Le dernier point que je voudrais aborder est celui de la mobilité des agents définitifs des services publics.

Nous ne sommes pas contre le principe de cette mobilité, mais nous désirons en surveiller étroitement les applications: il ne faudrait pas que, sous le couvert de cette mobilité, on déplace des agents sans raison majeure, au mépris de facteurs humains et sociaux. Nous craignons que cette mobilité ne permette des abus, des parachutages politiques.

Dans le même ordre d'idées, nous pensons qu'une trop grande perméabilité entre les organismes publics serait préjudiciable aux agents eux-mêmes et diminuerait aussi l'efficacité des services publics. Ces mesures ne devraient pouvoir être prises qu'après consultation des syndicats de la Fonction publique.

Voulez-vous nous dire si c'est bien dans cet esprit que le paragraphe 8° entend le terme « mobilité »?

Monsieur le Président, messieurs les ministres, voilà les dix questions que le groupe PS entendait vous poser et auxquelles il attend des réponses précises. Résoudre un problème, ce n'est jamais en éluder l'énoncé! (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vangeel.

De heer Vangeel. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Eerste minister, heren ministers, geachte collega's, ik wil graag enkele bedenkingen formuleren bij de bespreking van artikel 1, maar ook uitdrukking geven aan mijn bekommerning en een paar vragen stellen.

Ten eerste, onderstreep ik dat de beperking van de stijging van de inkomsten algemeen rechtvaardig en naar draagkracht zal moeten verlopen. De vraag is of hierbij ook rekening zal worden gehouden met de gezinslasten. Het minimumloon dat ongeveer 26 800 frank bedraagt is een te gering inkomen voor een alleenstaande, laat staan voor een gezin. Er kan bezwaarlijk op worden ingeleverd en zeker niet als het gezinshoofd verschillende personen ten laste heeft.

Dit geldt niet alleen voor mensen die werken, maar ook voor de personen die andere geringe inkomsten of die vervangingsinkomens genieten.

Volgens de huidige wet moet een weduwe met vijf kinderen ten laste even goed bijdragen tot de ziekte- en invaliditeitsverzekering als een gezin dat slechts uit twee personen bestaat. Ik vraag dat ook hier rekening zou worden gehouden met de gezinslasten.

Ten tweede, is er het probleem van de minst gegoeden dat tot tweemaal toe voorkomt in artikel 9, enerzijds in verband met de beperking in de stijging van de inkomsten en anderzijds in verband met de sociale zekerheid.

Wij beschikken over onvoldoende gegevens om te weten wat de regering van plan is inzake het bedrag van de inkomsten van de minder-gegoeden. Er zijn wel bepaalde aanduidingen, maar ik dring aan op harmonisatie wat de bedragen betreft die in aanmerking worden genomen.

Het zou immers onlogisch zijn dat het begrip minder-gegoeden op een lager inkomen zou slaan wanneer het gaat om iemand met een vervangingsinkomen dan wanneer het iemand met een ander inkomen of een werknemer betreft.

Ten derde, de sociale zekerheid. De minister van Sociale Zaken heeft in de Kamer van volksvertegenwoordigers, zowel in de commissie als tijdens de openbare vergadering, en ook in de Senaatscommissie, een aantal punten toegelicht in verband met de draagwijdte van de bijzondere-machtenwet. Ter attentie van deze vergadering zou ik toch enkele van deze punten even op een rijtje willen zetten.

In artikel 1, § 9, van het wetsontwerp wordt bepaald dat het doel van de volmachten erin bestaat de nodige maatregelen mogelijk te maken om het financieel herstel van de sociale zekerheid te verzekeren. Het gaat dus duidelijk niet om een hervorming van de sociale zekerheid, wel om het herstel van het financieel evenwicht. In die zin heeft de minister een beperkende en overigens juiste draagwijdte gegeven aan dit artikel van het ontwerp. Ik verheug er mij dan ook over dat een amendement strekkend tot de eerbiediging van de principes van de sociale zekerheid aan de oorspronkelijke tekst werd toegevoegd en dat dit amendement bijna unaniem werd goedgekeurd in de Kamercommissie.

De minister van Sociale Zaken heeft vervolgens ook verklaard dat het financieel evenwicht in elk stelsel afzonderlijk moet worden verwezenlijkt, met andere woorden zowel in het stelsel van de werknemers, in het stelsel van de zelfstandigen als in dat van het overheids-personeel. Een uniformisering en harmonisering van de sectoren over deze driedelige structuur heen, behoort tot de hervorming en niet tot het domein van het financieel herstel. Ik onderschrijf dit volledig. Tussen beide objectieven, hervorming en financieel herstel is immers geen evidente congruentie.

Een ander belangrijk punt in verband waarmee de minister het standpunt van de regering heeft toegelicht, betreft de staat van behoefte. Er werd duidelijk gezegd dat de regering niet van plan is de staat van behoefte in te voeren in de sociale zekerheid, met andere woorden de sociale zekerheid te laten verglijden tot een stelsel van sociale bijstand. Volgens de minister van Sociale Zaken sluit dit echter niet uit dat bij de uitkering van sommige prestaties rekening kan worden gehouden met het inkomen, dit in het kader van een grotere selectiviteit die precies tot doel heeft meer te geven aan degenen die het meer nodig hebben en minder te geven aan degenen die het minder nodig hebben. Van een algemeen onderzoek naar de inkomsten bij het toekennen van sociale prestaties kan echter geen sprake zijn.

Als men al deze punten overloopt, stel ik vast dat de regering de contouren aangeeft waarbinnen zij met de bijzondere machten tot het financieel herstel van de sociale zekerheid wil komen. In vergelijking met vroegere volmachtenwetten zijn de intenties van de regering en de grenzen waarbinnen zij deze wenst te verwezenlijken duidelijker aangegeven. Nochtans zal de regering moeten begrijpen dat het Parlement, dat heel de bevolking vertegenwoordigt, dat voor het welzijn van de Staat en van zijn inwoners verantwoordelijk is en daartoe de stelregels moet bepalen, slechts in uitzonderlijke omstandigheden deze verantwoordelijkheid aan de uitvoerende macht toevertrouwt.

In dit verband is het voor ons van het grootste belang de zekerheid te hebben dat de aan deze bijzondere machten gestelde grenzen niet zullen worden overschreden.

Tevens wens ik te vernemen of de minister van Sociale Zaken de criteria tot het bekomen van een staatstoelage, zoals bepaald in de wet-Dhoore, de komende jaren zal eerbiedigen. Dit is immers een belangrijk element in het kader van de financiering en het beheer van de sociale zekerheid. De opeenvolgende verminderingen van de staatstoelagen krachtens verschillende herstel-, anticrisis- en programmawetten, hebben de financieringsstructuur van de sociale zekerheid overhoop gegooid en de structurele aanpassing van de problemen onmogelijk gemaakt.

Nog in verband met de sociale zekerheid wens ik de aandacht te vestigen op de sector van de pensioenen. Wij kregen reeds de bevestiging dat het invoeren van een basispensioen niet tot de bijzondere machten behoort, maar dat die mogelijkheid later door het Parlement misschien zal worden onderzocht.

Mijnheer de Eerste minister, persoonlijk ben ik geen voorstander van een basispensioen in de zin van een eenvorming pensioen voor iedereen. Ik ga natuurlijk wel akkoord met het toekennen van een basisinkomen. Uit ervaring in eigen land — en dit geldt ook voor de ons omringende landen — weten wij namelijk dat door bepaalde rijke sectoren toch een bijkomend pensioen zal worden voorzien wat de discriminatie nog groter maakt, en de werknemers uit armere sectoren met een gering basispensioen in de kou laat staan.

Ook het probleem van de pensioengerechtigde leeftijd mag, volgens mij, niet in het pakket van de bijzondere machten worden vervat aangezien zich belangrijke problemen kunnen voordoen naargelang de sector.

In verband met de verlaging van de pensioenleeftijd, dring ik erop aan de regeling inzake het brugpensioen, niet te laten ophouden op 31 maart 1982, maar deze alleszins geldig te laten blijven tot het einde van dit jaar de rechtszekerheid van de personen in acht nemend.

De heer De Smeyter. — Bent u ongerust, mijnheer Vangeel?

De heer Vangeel. — Ik ben niet ongerust, ik zeg slechts dat het niet opgaat eind januari 1982 een besluit te laten verschijnen dat het brugpensioen slechts tot 31 maart 1982 verlengt. Het had ten minste tot de helft van het jaar en liefst tot het einde van het jaar moeten worden verlengd, zodanig dat de betrokkenen weten waar zij aan toe zijn.

Mijnheer de Eerste minister, er zijn plannen om ook in de sociale zekerheid te komen tot een administratieve vereenvoudiging. Ik zou ervoor willen waarschuwen dat dit niet geschiedt — zoals spijtig genoeg in het verleden dikwijls is gebeurd —, zonder dat de zaken voldoende worden overdacht en dat geen maatregelen worden genomen zonder voldoende ruggespraak met de administratie. Daardoor wordt de uitvoering van die maatregelen moeilijker en moet men vaststellen dat de administratie niet werd vereenvoudigd, maar nog ingewikkelder werd gemaakt. Een recent voorbeeld daarvan is dat 40 à 45 000 gepensioneerden een « aanslagbiljet » kregen van de ziekteverzekering. Bij de bespreking van de betrokken wet, heb ik de regering uitdrukkelijk gewaarschuwd...

De heer Wyninckx. — Zeer juist.

De heer Vangeel. — ... dat men een dergelijke maatregel niet kon invoeren op 1 oktober 1980, omdat men niet over de nodige gegevens beschikte.

De heer Wyninckx. — Zeer juist.

De heer Vangeel. — Had men een halfjaar of een jaar gewacht totdat men over de nodige gegevens beschikte, dan had men niet voor een dergelijke catastrofe gestaan.

De heer Wyninckx. — Zeer juist.

De heer Vangeel. — Daarom wil ik nu de regering waarschuwen, vooral omdat het nu over bijzondere machten gaat. Hoewel, mijnheer Wyninckx, bij de herstellwetten mocht ook niets worden gewijzigd om zagezegd het evenwicht niet in het gedrang te brengen.

De heer Wyninckx. — Dat waren goede wetten, die voor heel wat gepensioneerden een lotverbetering nastreefden en uiteraard voor de hoge pensioenen een aftopping beoogden.

De heer Vangeel. — Daarom leg ik er de nadruk op dat deze zaken zeer goed moeten worden voorbereid in samenwerking met de administratie.

In verband met belastingen op de pensioenen, weten we zeer goed dat sinds 1 januari 1981 op een aantal pensioenen, vooral van de gezinnen en ook op het vakantiegeld, te veel belastingen werden afgehouden. De administratie van de Rijkskas voor Rust- en Overlevingspensioenen heeft deze zaak, zelfs na een jaar, nog niet kunnen regelen. Na een interventie van de minister van Pensioenen zal dit wellicht eindelijk kunnen gebeuren op 1 februari.

De heer Wyninckx. — U moet een kadaster van de pensioenen invoeren.

De heer Vangeel. — Dus, als men een dergelijke maatregel treft, moet men eerst de zaak grondig overdenken.

In verband met de beperking van de stijging van het inkomen en het herstel van het financieel evenwicht in de sociale zekerheid — ik denk vooral aan de ziekteverzekering, waar bepaalde maatregelen voorgesteld worden zoals een franchise, verhoging of invoering van remgelden enzovoort — wil ik de regering vragen deze zaak ernstig en goed voor te bereiden.

Een verhoging of invoering van remgeld of franchise en de aanzienlijke administratieve moeilijkheden die zulks onvermijdelijk veroorzaakt, zou het vertrouwen van de bevolking in de doelmatigheid van de ziekteverzekering beslist aantasten. Bovendien bestaat er dan ongetwijfeld groot gevaar voor privatisering en voor het invoeren van een luxe-geneeskunde naast de sociale geneeskunde.

De heer Wyninckx. — Zeer juist.

De heer Vangeel. — Een aantal privé-maatschappijen zullen niet aarzelen onmiddellijk op deze zaken in te spelen.

Wat ik bij deze gelegenheid wens te onderstrepen is dat wanneer men degenen, die een inkomen hebben dat net boven de grens van de minst gegoeden ligt, laat inleveren enerzijds door een wijziging van het indexeringsmechanisme en anderzijds door een verhoging van het remgeld, hun inlevering dubbel zal zijn.

De heer Wyninckx. — En zij lopen het risico om dan onder de grens te vallen!

De heer Vangeel. — Tenslotte nog dit. Men spreekt van minst gegoeden maar er zijn tienduizenden mensen in dit land wier inkomen nog veel kleiner is en die te weinig hebben — veel te weinig — om te leven.

Wij hebben enkele jaren geleden een levensminimum bepaald, een gewaarborgd inkomen voor bejaarden en een basisinkomen voor minder-validen ingevoerd. Wij hebben toen beloofd deze bedragen geregeld te verhogen om uiteindelijk een behoorlijk peil te bereiken. Wij hebben dit echter niet gedaan de jongste jaren.

Mijnheer de Eerste minister, wat ook de besparingen in de andere sectoren mogen zijn, ik wens vandaag de regering zeer uitdrukkelijk te vragen — en dit niet binnen het raam van de bijzondere wetten want dit kan bij koninklijk besluit gebeuren — de nodige aandacht te geven aan deze categorie waarvan de gezinnen met 14 000 frank en de alleenstaanden met 10 000 frank per maand moeten leven. Ik dring aan opdat voor deze categorie een speciale inspanning wordt gedaan, eventueel door een beroep te doen op de solidariteit van de gemeenschap. (*Applaus op de banken van de CVP, op de socialistische banken en op de banken van de Volksunie.*)

De heer Wyninckx. — De heer Vangeel heeft de verbeteringen aangekondigd die wij samen na 1 januari 1984 zullen moeten aanbrengen om de rampen ongedaan te maken die door de volmachtsbesluiten zullen ontstaan.

De heer Martens, Eerste minister. — Om te kunnen doen wat de heer Vangeel vraagt zullen er inspanningen op andere terreinen nodig zijn, mijnheer Wyninckx!

De heer Wyninckx. — U zal er niet veel succes mee hebben!

De heer Martens, Eerste minister. — Dat is een andere zaak.

M. le Président. — La parole est à M. Donnay.

M. Donnay. — Monsieur le Président, monsieur le Premier ministre, chers collègues, d'autres membres de mon groupe ayant exprimé leur opinion, que je partage, sur le projet de loi soumis à notre délibération, je n'interviens que très brièvement à ce stade de la discussion pour aborder un sujet très particulier, qui n'est pas sans m'inquiéter.

Je souligne dès à présent les conséquences à craindre, dans les domaines très spécifiques du logement, de l'ensemble des mesures que vous allez prendre pour modifier les modalités légales ou conventionnelles de la liaison à l'indice des prix à la consommation des salaires et traitements des travailleurs des entreprises, des agents des services publics, ainsi que des tarifs des professions libérales, et, par ailleurs, des dispositions que votre gouvernement arrêtera en vue d'assurer l'équilibre financier de l'ensemble du régime de la sécurité sociale des travailleurs salariés et des indépendants.

Comme chacun sait, le logement est une matière qui a été régionalisée. Cependant, les baux à loyer, notamment, qui constituent un élément très important dans la politique du logement, restent de la compétence nationale, puisqu'ils sont régis par le Code civil.

Puisqu'ils ne sont pas visés particulièrement par les pouvoirs spéciaux, pourquoi, nous dira-t-on, aborder ce sujet?

Depuis 1975, le gouvernement s'efforce chaque année de prendre des mesures en vue de limiter la hausse des loyers des habitations relevant du secteur privé, et ce afin de réduire l'impact qui résulterait sur le plan économique et social de l'application, dans tous les secteurs concernés, de la hausse exacte de l'indice des prix à la consommation.

A cette occasion, généralement à la fin du mois de décembre, le gouvernement déclare, depuis quatre ans, que c'est la dernière fois que de telles mesures seront adoptées. Il nous annonce, à chaque fois, l'adoption d'un projet de loi relatif aux contrats de louage, déposé le 30 mai 1978 à la Chambre des représentants et devant permettre de régler définitivement cette matière.

Or, ce projet de loi a été adopté par la commission de la Justice de la Chambre le 11 juillet 1979 mais, pour des raisons que j'ignore, il n'a pas été soumis à la décision de cette assemblée. Je sais qu'au mois de juin de l'année dernière le gouvernement a déposé de nombreux amendements au texte adopté par cette commission.

La révision de la législation qui régit les contrats de louage est particulièrement voulue par certains partis de la majorité; la déclaration gouvernementale prévoit d'ailleurs la révision intégrale et définitive de cette législation. J'ai donc de bonnes raisons de croire qu'elle sera menée à bonne fin, et à très bref délai. Ceci m'incite à vous faire part de mes appréhensions.

En effet, le projet de loi, arrêté par la commission de la Chambre, permet d'adapter les loyers au coût de la vie, c'est-à-dire de les augmenter en fonction de la hausse de l'indice des prix à la consommation. Cette disposition a été surtout voulue par les représentants des partis qui constituent votre majorité actuelle, contre l'avis, notamment, des socialistes qui contestaient la rigueur de cette mesure.

Dans le contexte politique actuel, je ne crois pas qu'on puisse espérer une orientation différente de la part du gouvernement. Je ne veux pas ici discuter de l'opportunité ou non de faire évoluer les loyers en fonction de l'indice des prix à la consommation, c'est un autre débat et nous aurons l'occasion d'en discuter plus longuement le moment venu.

Permettez-vous, monsieur le Premier ministre, que soit appliquée cette nouvelle législation qui, inévitablement, sera inscrite au calendrier des prochains travaux parlementaires, alors que vous voulez modifier les modalités légales ou conventionnelles de la liaison des salaires, traitements et allocations sociales à l'indice des prix à la consommation tant pour les travailleurs occupés par les entreprises que pour les agents des services publics et les professions libérales?

Si vous acceptez cette législation, vous allez pénaliser très sévèrement ces catégories de citoyens, qui devront supporter seuls le cumul d'une double atteinte à leurs revenus, d'une part, une réduction de leurs ressources par la modération que vous voulez imposer et, d'autre part, l'augmentation de leurs charges résultant de la hausse des loyers, excessive si je me réfère au projet de loi déjà adopté par la commission de la Chambre.

En d'autres termes, on réduirait l'indexation de leurs revenus et on leur imposerait brutalement une indexation intégrale des loyers réclamée par certains milieux depuis plusieurs années déjà.

Une telle situation serait inadmissible et insupportable sur le plan de l'équité la plus élémentaire.

Je ne veux nullement faire un procès d'intention au gouvernement, bien que l'objet du présent projet m'y autorise, mais compte tenu de la gravité des mesures qui frapperont une partie importante de la population, il m'a paru indispensable de souligner le danger auquel votre programme les expose et surtout de connaître vos intentions à ce sujet. *(Applaudissements sur les bancs socialistes.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Férier.

De heer Férier. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Eerste minister, heren ministers, geachte collega's, hoewel een zeker ongeduld vanwege de regering ten aanzien van de aanslepende duur van het debat begrijpelijk is, wil ik als spreker vanuit de oppositie de verantwoordelijkheid voor die traagheid aanwijzen.

Wij wensen verduidelijking omdat wij vaststellen dat het beleid van de huidige regering een sociale agressie en onrechtvaardigheid uitstraalt in de vorm van deze volmachtenwet. Bovendien omdat de teksten vaag en onduidelijk weergeven waar men naartoe wil.

Meer bepaald in de ruime opvatting van artikel 1 stellen wij vast met betrekking tot de energiepolitiek, gewoon door de teksten in volgorde te lezen, eerst dat de « concurrentiekracht van de ondernemingen moet verbeteren, door het beheersen van alle elementen van haar kosten, onder meer, door een verlaging van de energieprijzen » (artikel 1, 1°).

Dit is klaar en duidelijk in tegenspraak met de handelwijze die de regering toepast, gezien zij slechts twee punten in aanmerking neemt, namelijk de lonen en de fiscaliteit om de kostprijs te bepalen. Daarentegen had de voorgaande minister van Economische Zaken, de heer Willy Claes, een lijst opgemaakt van liefst 41 punten die in aanmerking diende genomen te worden.

Met de huidige handelwijze wordt onvermijdelijk het zwaartepunt gelegd op de loonkost. Te meer omdat de regering daaraan toevoegt dat zij machteloos staat om besparingen in te voeren op de kostprijs van de ingevoerde producten uit het buitenland.

Daarna wil deze regering « maatregelen treffen die de ontwikkeling en herstructurering beogen van de economische sectoren behorend tot het nationaal beleid » (artikel 1, 3°), met name dus de steenkolen. Verder lezen wij dat « het stelsel van de afschrijvingen en de investeringen, onder meer de energiebesparende, zal gewijzigd worden » (artikel 2, 6°).

Het regeerakkoord daarentegen leert ons dat « de prijsverlagingen van de energie, onder meer ingevolge een anticipatie op de inwerkingstelling van de kerncentrales in 1983, een betere weging van de verschillende parameters in de prijsvorming ten goede zal komen aan de nijverheid ».

Over de steenkolenlijverheid lezen wij dat « een beheerscontract tussen de directie van de Kempense steenkoolmijnen en de Staat zal worden gesloten. Hierin zullen de voorwaarden voor de exploitatie worden vastgelegd binnen strenge budgettaire enveloppen. Het algemeen sluitingsplan zal worden geactualiseerd ».

En uiteindelijk komt de besparing op de ingevoerde energie aan bod « met rationeel energieverbruik; met het waarborgen van een verscheidenheid van energiedragers; het aanmoedigen van energiebesparende investeringen en de optimale valorisatie van de bestaande primaire energiebronnen ... ».

Volgt dan de plechtige verklaring dat de regering in het Parlement een ruim energiedebat zal voortzetten. Het zal wel een vrome wens blijven, want van regeerders bij gratie van bijzondere machten, mag men nauwelijks méér verwachten, dan een mededeling over voldongen feiten.

Wie de energiemarkt volgt, weet dat verlaging van de energieprijzen aan de industrie op dit ogenblik in de nabije toekomst slechts op één van de twee volgende wijzen kan worden verwezenlijkt: ofwel door, ter compensatie, de prijs voor het huishoudelijk verbruik te verhogen, ofwel door de korf van onze primaire energiedragers te herschikken.

De prijsverlaging die de regering nastreeft, kan in de laatste hypothese alleen worden gerealiseerd door de goedkopere vormen meer gewicht in de schaal te laten krijgen.

Van het goedkoper maken voor de industrie van de enige vorm van primaire energie waarover wij binnenlands beschikken, namelijk de steenkool, kan op het eerste gezicht geen sprake zijn nu de subsidiëeringspolitiek van de regering precies de tegenovergestelde kant opgaat.

Een verhoging van de huishoudelijke energieprijzen lijkt eveneens geen reëel alternatief, gezien het reeds fenomenaal hoge niveau van deze tarieven. Blijft de versnelde en toenemende invoering van de goedkoopste energievorm, de kernenergie.

De regering heeft duidelijk geopteerd voor deze vorm als enig mogelijke uitweg. Dientengevolge moet het voor ons allen duidelijk zijn: de verlaging van de energieprijzen voor de industrie impliceert onmiskenbaar de ontmanteling van de steenkoolproductie. De status-quo voor olie en gas, en vooral de absolute voorrang aan een programma voor kernenergie. De minister van Economische Zaken heeft in zijn antwoord tijdens het commissiedebat in de Kamer, hierover niet de minste twijfel gelaten.

Wat betekent anders zijn uitspraak dat «de industriële energietarieven onder bepaalde omstandigheden kunnen worden verlaagd, indien er een bijkomende kerncentrale wordt ingeschakeld?» Dit gaat inderdaad verder dan een versnelde invoering van de geplande centrales. «Bijkomend» betekent nog altijd wat toegevoegd wordt aan datgene wat reeds bekend is. En indien de woorden nog altijd hun betekenis hebben, zouden wij graag van de minister vernemen wanneer, waar en hoe die bijkomende centrale in werking zal worden gesteld?

Met angst kijken waarschijnlijk al degenen uit die de roekeloze nucleaire beslissingen van vandaag mee ondergaan, naar de gevolgen van die onrijpe politiek voor de leefwereld en generaties van morgen.

Het geeft de indruk alsof men nooit heeft horen spreken over het moratorium in verband met de ontwikkeling van de kernenergie in ons land. Bovendien hoeft van een groot energiedebat in het Parlement niets meer te worden verwacht, gezien blijkbaar de grote keuze al gemaakt werd. Het regeerakkoord waarin zo een debat beloofd werd, is in de mist verzwonden.

De heer Wyninckx. — De regering zit in de knoop.

De heer Féris. — Het loont eveneens de moeite om enkele tegenstrijdigheden uit de teksten aan te halen.

Eerst een eigenaardige vaststelling: om de industriële energieprijzen te kunnen drukken, zullen de producenten onder andere genoodzaakt zijn de huishoudelijke tarieven op een behoorlijk hoog peil te houden en zelfs te verhogen.

De index der verbruikersprijzen ondergaat deze prijsverhoging in sterke mate, zodat ook de lonen en de wedden meegezogen worden. Hoezeer men deze verhogingen ook voor een vast gedeelte zal bevriezen, elke stijging boven de blokkeringsdrempel zal haar effect in de industrie laten gevoelen, zodat het voordeel dat gehaald wordt uit de lagere industriële energieprijzen, zal vernietigd worden door de hogere lonen.

De stelling dat kostenstijging de beste aansporing is voor rationeel energieverbruik wordt bevestigd door een stellingname van het Internationaal Energieagentschap. Ik citeer uit een recent nummer van de weekberichten van de Kredietbank: «De beste besparingsresultaten worden bereikt in de landen en bedrijfssectoren waar de energieprijzen het sterkst gestegen zijn ...» Een citaat dat korte metten maakt met het ons voorgeschotelde regeringsrecept. Ofwel ... wil men directe mogelijkheden tot tewerkstelling creëren langs arbeidsintensieve energiebesparingsprogramma's en bovendien de arbeidskosten relatief goedkoop houden, zodat energieopslopende rationaliseringsinvesteringen minder aantrekkelijk zijn en er indirect meer werkplaatsen overblijven; ofwel ... maakt men de energie goedkoper en doodt men de tewerkstelling.

Deze twee mogelijkheden kunnen nauwelijks samen bestaan zodat de intenties van de regering de verkeerde kant uitgaan.

Thans kom ik aan een bijzonder delicaat punt, namelijk de Belgische steenkoolpolitiek. Deze politiek komt ter sprake in verschillende paragrafen van het eerste artikel en hierover is op het ogenblik in de Limburgse mijnstreek grote beroering ontstaan.

De wet op de bijzondere machten gekoppeld aan het regeerakkoord laat ons totaal in het ongewisse. Wij zetten de vragen op een rij, met bijzondere aandacht voor de Kempense steenkoolmijnen.

Geen mens gelooft dat de verliezen in onze binnenlandse steenkoolproductie op korte termijn kunnen weggevoerd. De minister zelf heeft tijdens het debat in de Kamer verklaard dat onze kolenindustrie niet uitsluitend vanuit een concurrentie-oogpunt mag worden bekeken en dat zij veeleer moet worden beschouwd als een

strategische energiereserve, waardoor dan ook de prijs moet worden betaald.

Volgens een studie van de Westeuropese steenkolenproducenten, uitgegeven in november 1981, getiteld «Een nieuwe steenkolenconomie voor West-Europa», wordt voorzien dat na 1990 een nieuwe belangrijke expansie van steenkool in de Gemeenschap zal nodig zijn. Deze studie is zeer recent, en ik hoop dat de minister van Economische Zaken er inzage van zal nemen. Men geeft de raad van nu af maatregelen te treffen tot overschakeling op steenkool, omdat deze maatregelen voor de toekomst van levensbelang zijn. Volgens diezelfde studie zal de steenkool tussen de helft en twee derde van de supplementaire energiebehoeften dienen te dekken.

De steenkool zal aldus de rol gaan spelen die in de loop van de twintig jaren vóór de crisis van 1973 door de petroleum gespeeld werd. Dit betekent een verdubbeling of zelfs verdrievoudiging van het steenkoolverbruik tegen het jaar 2000.

Als formele wens wordt aangedrongen dat de overgang snel moet gebeuren, zulks volgens de «Top van Venetië» in juni 1980, bevestigd door de «Top van Ottawa» in juli 1981.

Bovendien is het niet van belang ontbloot dat, in verband met de eventuele keuze tussen een bijkomende kerncentrale of een nieuwe steenkoolcentrale in Limburg, ermee rekening dient gehouden te worden dat de groei van het elektriciteitsverbruik afneemt, zodat het het voordeel dat een steenkoolcentrale biedt, belangrijk is. Immers deze heeft een bedrijfseconomische capaciteit van 300 tot 600 megawatt terwijl deze van een kerncentrale is ingesteld op 1 000 megawatt. Tevens is de bouwtijd korter van duur en kan alles beter inspielen op de zich wijzigende energievraag.

In het verleden werd een financieringsmechanisme uitgewerkt langs de NMFS. Dit organisme dreigt zijn specifiek karakter te verliezen door de volmachtenwet en het regeerakkoord. Men opteert immers voor een samensmelting van de verschillende financieringsorganismen die opgericht worden om de verlieslatende nationale sectoren te bedruipen.

Op deze wijze wordt ongetwijfeld een grote onzekerheid geschapen voor deze sectoren, en inzonderheid de Kempense steenkolenmijnen. Een bijkomende risicofactor ligt in het gebrek aan duidelijkheid nopens de inhoud die het beheerscontract dat moet afgesloten worden tussen de regering en de Kempense steenkolenmijnen, zal krijgen en dat in de plaats zal treden van de vroegere lastenko-hieren.

Toch mag worden aangenomen dat geen regering, ook de huidige niet, het risico zal durven nemen de Limburgse mijnen failliet te laten gaan. Wel wordt gevreesd dat de verdere financiering van het verlies aan bedenkelijke voorwaarden zal gebonden worden. Zal men ook daar, zoals elders, de blinde regel van de loonsverlaging of systematische inlevering van verdere staatstoelagen afhankelijk maken? Niemand betwijfelt nochtans de harde werkelijkheid van het mijnwerkersleven en het goede recht van de betrokkenen om een fatsoenlijke beloning voor hun inspanningen te verwerven. Reeds nu moet men vaststellen dat de lonen van de mijnwerkers ten minste 2,58 pct. lager liggen dan in andere bedrijfstakken, ondanks het feit dat men nog altijd de 40-urige werkweek presteert.

De dreiging, die bestaat op het inkomen van de mijnwerkers, overschrijdt zelfs hun actieve loopbaan. Wat zal, gezien de inleveringsvoorstellen, in de sociale sector gebeuren met de cumulatieregeling geldend voor het mijnwerkerspensioen enerzijds en de vergoeding voor beroepsziekte en arbeidsongevallen anderzijds?

In het regeerakkoord wordt ook gehandeld over een actualisering van het sluitingsplan. Daar de volmachtenwet in die materie ongeveer alles toelaat onder de algemene formule van de herstructurering zoals beoogd in artikel 1, 3°, moeten wij ons ernstig afvragen welke steenkolenmijnen in Limburg op de sluitingslijst gaan gezet worden. Zal het Winterslag of misschien Eisden zijn? De financiële resultaten per zetel zullen toch als criterium worden aangewend, tenzij de regering een genuanceerdere politiek zou gaan volgen.

Wij kunnen de vraag stellen of overal met dezelfde sluitingsmaatstaf zal worden gemeten. De enige nog in uitbating zijnde Waalse mijn van Roton stond immers allang op de lijst. Maar we vermoeden dat er nieuwe beslissingen op til zijn, dat een krediet van 640 miljoen klaar ligt om deze mijn, volledig door de privé beheerd, uit de nood te helpen. Voor ons niet gelaten, doch het kolendossier kan hierdoor een andere wending krijgen ingevolge de Waalse opbodpolitiek die door de regering ingewilligd wordt.

Het regeerakkoord bevat een bepaling over de energieprijzen, die prijsverlagingen koppelt aan een betere weg van de verschillende

parameters in de prijsvorming. Slaat dit niet al te duidelijk op de Waalse eis om voor de cokeskolen een gunstiger prijs te bekomen dan onder de vorige regering was bepaald? Zal op deze wijze de evenwichtige berekening van de cokesprijs, rekening houdend met de gewogen internationale marktprijzen, niet zodanig worden aangepast dat de hetze tegen de zogenaamde «te zware prijs die nu aangerekend wordt», haar doel bereikt? Dit zou tot gevolg hebben dat nog méér subsidiegeld vanuit Vlaanderen naar Wallonië zou versluisd worden.

Wij vragen dat de belangen van de Limburgse mijnwerkers niet zouden worden opgeofferd om een kortstondige alliantie te betalen. De Eerste minister zou er goed aan doen de verklaring van de Vlaamse deelregering aandachtig te lezen. Die laat er geen twijfel over bestaan, het Kempens bekken wordt beschouwd als zeer belangrijk voor de steenkolenvoorraad.

Wij zijn bereid elke inspanning in de energiesector die méér werkgelegenheid en minder milieurisico's tot stand brengt, te steunen. Dat kan zowel in Vlaanderen als in Wallonië zijn, door het energiebeleid te onttrekken aan het spel van private belangen en er alles op te zetten dat een politiek van rationeel energieverbruik wordt werkstelligd.

Het zou een wijs besluit zijn meer de aandacht te vestigen op de belangrijkheid die de steenkool zal uitmaken in de toekomst. Men moet er zich terdege van bewust zijn dat men tot heden maar al te zeer afhankelijk was van de bijzondere kwetsbare energiebron, de aardolie. Het is in deze optiek dat de steenkool opnieuw op het voorplan moet treden, geholpen door de verbetering van haar concurrentiële positie inzake prijzen, ten overstaan van de andere energiedragers. Hieruit blijkt dat het wenselijk zou zijn de steenkolenmijnen in Limburg een voldoende activiteit te waarborgen, rekening houdend met de optimale verhouding produktie-kosten.

Een geprogrammeerde benadering van de investeringen die op korte en lange termijn dienen gerealiseerd te worden is onontbeerlijk. De produktie van steenkool, die tot enkele decennia terug een industrieel strategische activiteit was en zelfs een basis vormde van de industrialisering van het land, heeft een nieuw strategisch karakter verkregen, namelijk het behoud van een kern voor energetische onafhankelijkheid, wat correspondeert met het EEG-beleid inzake de energiebevoorrading. Daarnaast gelden ook overwegingen van tewerkstelling en handelsbalans; zonder de Kempense produktie zou de Belgische handelsbalans 14 miljard bijkomende energie-import moeten dragen.

Wij vragen dat de nodige schikkingen zouden worden getroffen met betrekking tot de hierna vermelde punten.

Ten eerste, de valorisatie van de steenkolenproduktie dient bevorderd te worden, door prioritaire afzet van de Kempense steenkolen. Zowel in de elektrische centrales als in de staalnijverheid.

Ten tweede, de investeringen door de vernieuwing van de uitrusting van de steenkoolverwerkende nijverheden moeten worden gestimuleerd. In dit perspectief zien wij de oprichting van een cokesfabriek in de Kempen.

Ten derde, een aanvullende eenheid voor de produktie van elektriciteit met een capaciteit van 600 MW op basis van Kempense steenkool dient in gebruik genomen te worden.

Ten vierde, de aandacht dient erop gevestigd dat de Kempense steenkolen voornamelijk cokeskolen produceren, wat op wereldschaal een vrij schaarse grondstof aan het worden is. Door oprichting van een cokesovenbedrijf en de produktie van toegevoegde waarde te verzekeren zou de Belgische staalnijverheid in een minder kwetsbare positie worden gesteld.

Ten vijfde, de Kempense steenkool is bijzonder rijk aan vluchtige bestanddelen, wat uitzonderlijk geschikt is voor omzetting in kunstmatige olieprodukten. De verwerking hiervan zou de nationale afhankelijkheid van olie-invoer verminderen.

Ziedaar, mijnheer de Eerste minister, een ganse reeks van opmerkingen, alsook aanbevelingen voor een optimaal behoud van de Kempense steenkolenmijnen. Bovendien een pleidooi voor de oprichting van nieuwe bedrijven in Limburg, de provincie met het hoogste aantal werklozen van gans het land, vooral jonge mensen.

Ik vraag hiervoor uw bijzondere aandacht, mijnheer de Eerste minister, en zal hiervoor waarschijnlijk de instemming krijgen van uw eigen partijgenoten uit onze provincie, alsmede van het ACV die hieromtrent met de steun van het ABVV een actie is begonnen. *(Applaus op de banken van de socialisten en van de Volksunie.)*

M. le Président. — La parole est à M. Humblet.

M. Humblet. — Monsieur le Président, monsieur le Premier ministre, chers collègues, mon intervention sera extrêmement brève. Elle a pour objet de faciliter la tâche du Premier ministre.

En effet, j'ai eu l'occasion, hier, de poser le problème des allocations familiales dans le cadre du projet de loi relatif aux pouvoirs spéciaux. Le point 9 de l'article premier, qui nous occupe ce matin, donnerait la faculté au gouvernement d'assurer l'équilibre financier de l'ensemble du régime de sécurité sociale des travailleurs salariés et des indépendants.

Or, comme j'ai pu le démontrer hier, d'une part, les familles ont déjà amplement payé la crise, d'autre part, le régime des allocations familiales est en équilibre. Il n'y a, dès lors, aucune raison d'y toucher.

Je rappelle donc mes trois questions au Premier ministre.

Premièrement, admet-il que si ce régime est en équilibre, il n'y a pas lieu de le déséquilibrer?

Deuxièmement, envisage-t-il de toucher au régime des allocations familiales de l'une ou de l'autre manière? J'ai, sur ce point, donné des exemples hier.

Troisièmement, dans l'hypothèse où il y toucherait, consulterait-il les organisations familiales de même, comme il l'a souligné avec pertinence, qu'il se prépare à consulter les interlocuteurs sociaux à propos d'autres aspects des arrêtés qui seront pris en vertu de la loi des pouvoirs spéciaux?

D'avance, je vous remercie, monsieur le Premier ministre, des réponses que vous voudrez bien me fournir sur ces trois points. *(Applaudissements sur les bancs socialistes.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vandezande.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Eerste minister, heren ministers, geachte collega's, in mijn uiteenzetting bij de algemene bespreking heb ik belangrijke vragen gesteld die ik nu in telegramstijl wil herhalen om er toch een antwoord op te krijgen.

Wat zal de regering doen met de verschillende indexsystemen van werknemers, ambtenaren en vrije beroepen?

Om straks niet telkens opnieuw op het podium te moeten komen wil ik nu enkele vragen stellen, onder meer over artikel 1, 5°, in verband met de subsidies, de vergoedingen en de uitkeringen, wat ik heb uitgebreid tot de terugvorderingen. Ik denk dat dit gedeelte van het artikel onvolledig is.

Ik heb zelfs een voorbeeld geciteerd dat de Eerste minister zeer goed kent, namelijk het bedrijf Sylvania in Tienen, waar een zekere heer Martens, een familielid van de Eerste minister, een belangrijke post bekleedt.

De heer Martens, Eerste minister. — Heeft bekleed!

De heer Vandezande. — Ik heb vragen gesteld over de waarborgen die men zou hebben. Ik had het over een waarborgfonds en het jaarlijks storten van een percentage van de winst om te vermijden dat multinationals uit dit land zouden verdwijnen zonder dat de Belgische Staat iets kan terugvorderen, hoewel zij met beginkapitaal van de Belgische Staat, ons geld dus, zijn kunnen starten.

Over de enveloppe heb ik gezegd, men kan er misschien om lachen, dat wij geen enkele waarborg hebben, omdat wij niet weten hoeveel er in die enveloppe zit, en wie, en hoeveel die «wie» eruit zal krijgen. Zo zou het kunnen gebeuren dat wij, indien wij a posteriori moeten interpellieren, het over een lege enveloppe moeten hebben. Dat zou natuurlijk zeer spijtig zijn.

In verband met artikel 1, 6°, dat tot de bevoegdheid van de minister van Binnenlandse Zaken en van het Openbaar Ambt behoort, heb ik in de commissie eveneens een vraag gesteld waarop ik een zeer onbevredigend antwoord kreeg. Ik herhaal die vraag nu.

Over de samenvoeging van de verschillende overheidsdiensten heeft de Raad van State, net zoals voor het overige, gezegd dat men hier in plaats van verduidelijking nog meer verwarring zou veroorzaken. De nomenclatuur van de diensten die daar worden geciteerd grenst werkelijk aan het ongelooflijke. Ik begrijp de betekenis van die woorden niet, ook de Raad van State heeft daar de nadruk op gelegd, en de minister heeft niet de minste uitleg kunnen verstrekken.

Naast het probleem van de instellingen, die omgevormd, gewijzigd of veranderd zullen worden, is er ook het probleem van de mensen die er werken met verschillende statuten. Daar heeft de minister mij in de commissie alleen op geantwoord dat hij dat zou regelen bij wijze van overgangsmaatregelen. Ik heb de minister er toen op gewezen dat de wet op de bijzondere machten jammer genoeg niet zover strekt en dat hij dus deze problemen niet kan regelen bij volmachtenwet.

Een ander probleem is de inlevering. Ik heb vragen gesteld over de kolen- en staalsector, over het onderscheid dat daar bestaat tussen arbeiders en kaderpersoneel en over de dertiende, veertiende en vijftiende maand die daar wordt uitbetaald aan het kaderpersoneel. Ook hier geldt dat de armen armer en de rijken rijker zullen worden. Ik heb gewezen op de arbeidsduurverkortings waartoe Cockerill-Sambre eigenmachtig, en in strijd met de aanbevelingen van minister Claes, heeft beslist. Ik heb vragen gesteld over de astronomische pensioenen die in die sectoren worden uitbetaald niet alleen via de groepsverzekering maar ook via de pensioenkas, met andere woorden, met ons geld.

Ik heb de vraag gesteld waarom men bij Cockerill-Sambre niet kan komen tot een beleidscontract waar dit in de Limburgse mijnen wel mogelijk is en waarvan trouwens onlangs nog het protocol is verlengd.

Ook in verband met artikel 1, 11°, betreffende de verbetering van de overheidsinstrumenten, heb ik in de commissie uitvoerig vragen gesteld. Ik heb aangetoond dat de structuur van het bedrijfsleven in Wallonië verschilt van die in Vlaanderen en daarbij aangedrongen op de aanpassing van die structuur. De regering spreekt echter enkel over de verbetering van de overheidsinstrumenten. Op mijn vraag wat dit precies inhoudt en of dit eventueel kan leiden tot een splitsing van de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel heeft de Vice-Premier en minister van Financiën eenvoudig geantwoord dat hij daarop niets te zeggen had.

Dit waren in een notedop de vragen die ik had willen stellen en waarover ik gisteren uitvoerig heb uitgeweid. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

M. le Président. — Je propose au Sénat de poursuivre cette discussion cet après-midi à 14 heures. (*Assentiment.*)

Wij zullen dus deze bespreking deze namiddag te 14 uur voortzetten, met het betoog van de heer Vandenhove.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(*La séance est levée à 12 h 25 m.*)

(*De vergadering wordt gesloten te 12 u. 25 m.*)

282